

Mesto Svidník, Mestský úrad vo Svidníku

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom vo Svidníku

Materiál na 28. zasadnutie Mestského zastupiteľstva vo Svidníku

Informatívna správa o hygienicko-epidemiologickej situácii vo Svidníku

Predkladá:

Mgr. Helena Hrebeňaková, regionálna hygienička

Návrh na uznesenie:

vo vnútri materiálu

Spracovala:

Mgr. Helena Hrebeňaková, regionálna hygienička

Stanovisko MsR zo dňa 17. februára 2014:

MsR tento materiál prerokovala a zobrala na vedomie.

Stanovisko Komisie SZaB zo dňa 11. februára 2014:

Komisia SZaB tento materiál prerokovala a zobrala na vedomie.

Svidník, 11. február 2014

NÁVRH NA UZNESENIE

Mestské zastupiteľstvo vo Svidníku v zmysle zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

berie na vedomie

Informatívnu správu o hygienicko-epidemiologickej situácii v meste Svidník.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. Zhodnotenie doterajšieho stavu.

Hygienickú a epidemiologickú situáciu v meste Svidník v roku 2013 môžeme hodnotiť ako priaznivú. Epidemiologická situácia v okrese Svidník bola charakterizovaná v mesiaci január jedným epidemickým výskytom gastroenteritíd v meste Giraltovce. Ochorelo 126 osôb. Ochorenia začali na dvoch základných školách, kde ochorelo 56 detí a 2 zamestnanci zo 716 exponovaných. Ochorenia boli hlásené z viacerých lokalít v meste. Hospitalizovaných bolo 5 osôb. Ochorenia odznievali v priebehu 24 až 48 hodín. V 7 prípadoch bol potvrdený rotavírus. V priebehu roku 2013 sme zaznamenali ešte v okrese Svidník 8 rodinných výskytov. V 5 prípadoch sa jednalo o salmonelózu, 1 x kampylobakteriálna enteritída, 1 x rotavírusová enteritída a 1 x norovírusova enteritída. Spolu ochorelo 19 osôb. V roku 2013 bolo hlásené 1 ochorenie na chronickú vírusovú hepatitídu typu C.

Povinné očkovanie u preventabilných ochorení sa pohybovalo v rozmedzí 97 – 100 %. V skupine ochorení preventabilných očkovaním sme zaznamenali 1 ochorenie na mums u 25-ročného muža a jedno ochorenie na čierny kašeľ u 5-mesačného dieťaťa.

V súvislosti s epidémiou chrípky a chrípke podobných akútnych respiračných ochorení – v súlade s rozpracovanými opatreniami Pandemického plánu opatrení pre prípad pandémie chrípky v SR, jednotlivé školy v meste Svidník denne monitorujú absenciu žiakov a na základe zvýšenia počtu chýbajúcich žiakov hlásia uzatváranie škôl. Epidémia akútnych respiračných ochorení a chrípke podobných ochorení v roku 2013 prebiehala v 5. - 8. kalendárnom týždni.

Starostlivosť o životné prostredie vo vzťahu k zdravotnému stavu obyvateľstva.

Na zásobovanie pitnou vodou v meste Svidník sa do septembra 2013 využívali širokoprilové studne a Vápniská. Od septembra 2013 je mesto Svidník zásobované pitnou vodou z prameňa Vapniska a prívadzačom zo Stariny. Prevádzkovateľom verejnej vodovodnej siete je Východoslovenská vodárenská spoločnosť Košice, závod Svidník. V roku 2013 bolo v rámci monitoringu a štátneho zdravotného dozoru odobratých v meste zo spotrebiteľskej siete 20 vzoriek vôd, pričom stanovené limity splnili všetky vzorky.

V meste Svidník počas LTS je pre verejnosť k dispozícii Letné kúpalisko s 5 bazénmi - plaveckým, dojazdovým bazénom pre tobogán, detský bazén do 3 rokov, bazén s umelými vlnami a relaxačný bazén. Bazény s recirkuláciou vody sú zásobované vodou z vlastných vodných zdrojov. Pri kontrole kvality vody boli zistené zvýšené hodnoty CHSK /chemická spotreba kyslíka v relaxačnom, dojazdovom a v detskom bazéne/. K hromadnému výskytu ochorenia návštevníkov v súvislosti s pobytom alebo kúpaním v areály kúpaliska nedošlo.

Kontrolná činnosť v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo v meste Svidník je zameraná na dodržiavanie zásad hygieny pri obsluhu zákazníka so zreteľom na ustanovenia schválených prevádzkových poriadkov. **Požívanie solárií** je významne nebezpečné z hľadiska vzniku rakoviny kože. Zdrojom UV žiarenia v soláriách sú vhodné žiarivkové trubice („lampy“) s filtrami. Pomocou filtrov sa nastavuje pomer medzi žiarením UV – A a UV – B žiarením s cieľom zabrániť erytémom (začervenaniu) pokožky, preto je UV – B žiarenie obmedzené. Tým sa stráca dlhšie trvajúci efekt zhnednutia, preto sa musí aplikovať UV – A žiarenie s vyššou intenzitou na vyvolanie okamžitej pigmentácie s následkom škodlivého pôsobenia žiarenia a bez tvorby ochranného kožného mozola (zhrubnutej kože), ktorý môže vzniknúť len pôsobením UV

– B žiarenia. Pri výkone ŠZD v soláriách sa od prevádzkovateľov požadovalo predloženie dokladov, dokumentácie o UV zariadeniach a dokumentáciu o osadených trubiciach (UV žiaričoch), prevádzkovatelia boli upozornení na platnosť STN EN 60335-2-27, ktorú je potrebné dodržiavať, na webovej stránke úradu sa poskytli informovanie o možných rizikách z nadmernej expozície v soláriách

Hygiena výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov.

V meste Svidník je celkovo evidovaných 54 zariadení spoločného stravovania otvoreného typu, z toho 19 s poskytovaním stravovacích služieb, 26 zariadení s poskytovaním konzumácie nápojov, 5 zariadení s poskytovaním rýchleho občerstvenia a 4 zariadenia spoločného stravovania /typ uzavretý/.

Celkovo bolo vykonaných zamestnancami oddelenia hygieny výživy v meste Svidník 85 kontrol, za zistené nedostatky v 9 zariadeniach boli uložené blokové pokuty a v 1 zariadení pokuta za iný správny delikt podľa § 57 zákona 355/2007 Z. z. Z týchto zariadení bolo odobratých 49 vzoriek. Vo vyšetrovaných ukazovateľoch všetky vzorky boli vyhovujúce.

V meste sme v roku 2013 mali štyroch výrobcov predávajúcich na maloobchodnej báze a to: zmrzlina Balkán, zmrzlina Albano, cukrárska výrobná Fotocolor a výroba lahôdkarských výrobkov v Espresso. V týchto prevádzkach bolo v rámci výkonu úradnej kontroly vykonaných 11 kontrol, pričom neboli zistené vážne hygienické nedostatky. Celkovo z týchto prevádzok bolo odobratých 21 vzoriek na laboratórne mikrobiologické a chemické vyšetrenie. Z uvedeného počtu odobratých vzoriek bola len 1 vzorka nevyhovujúca a to zmrzlina vyrobená teplou cestou pre prekročené najvyššie prípustné hodnoty koliformných baktérií, za čo bola prevádzkovateľovi uložená náhrada nákladov. Zamestnanci odd. HV vykonali 129 kontrol nad kozmetickými výrobkami na základe hlásení zo systému RAPEX a 9 kontrol v predajniach /drogérie, lekárne/, ktoré boli zamerané na odkontrolovanie označovania kozmetických /odkontrolovaných 45 výrobkov/. Neboli zistené rozpory v označovaní podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady /ES/ č. 1223/2009 o kozmetických výrobkoch.

Zariadenia pre deti a mládež.

V Meste Svidník zabezpečujú výchovno-vzdelávaciu činnosť pre deti a mládež 3 typizované MŠ, 1 špeciálna MŠ, 1 špeciálna základná škola internátna, 1 súkromná špeciálna základná škola pri neziskovej organizácii „Náš Dom“, 5 plne organizovaných ZŠ, 1 ZUŠ, 2 gymnázia, 5 SOŠ, 3 súkromné jazykové školy a 1 CVČ. Na všetkých typoch škôl je zabezpečené jednozmenné vyučovanie. V prevádzke je 1 ubytovacie zariadenie /školský internát pri SOŠ arm. Gen. L. Svobodu/. ZŠ na ul. 8. mája zabezpečuje aj prevádzku plaveckého bazénu s recirkuláciou vody, ktorý umožňujú plavecký výcvik – podľa harmonogramu aj pre žiakov iných škôl mesta a okolia, ako aj pre širokú verejnosť vo večerných hodinách. Kvalita bazénovej vody sa pravidelne monitoruje, nezistené žiadne nedostatky.

Počet stravovacích zariadení pre deti a mládež sa oproti predošlému obdobiu nezmenil. Školské jedálne sú v prevádzke pri všetkých materských, základných školách a jednom gymnáziu. Študenti ostatných SŠ majú možnosť využívať stravovacie služby ŠJ pri SOŠ arm. Gen. L. Svobodu. Pre ľudí s mentálnym postihnutím vo vekovej kategórii 3-26 rokov poskytuje špecializované služby 1 Domov sociálnych služieb „NÁŠ DOM“ n. o. s denným pobytom. V meste je v prevádzke Detský domov so 4 samostatnými výchovnými skupinami detí /tzv. satelitov/ v jednom spoločnom objekte /do 10 detí/

a ďalších 5 satelitov /do 10 detí/ v rôznych lokalitách mesta. Zariadenia sú s celoročnou prevádzkou, poskytujúce starostlivosť deťom od narodenia až do dosiahnutia plnoletosti a ďalej do osamostatnenia sa, najdlhšie do 25 rokov veku. Súčasťou starostlivosti o deti a mládež je aj zabezpečenie vonkajších hracích plôch a výchovných zariadení, medzi ktoré patria pieskoviská. V meste je v prevádzke 33 pieskovísk v obytnej zóne, 3 pri materských školách. Pieskoviská sa počas sezóny pravidelne čistia, prekopávajú, prehrabávajú. V rámci výkonu ŠZD bolo v meste Svidník odobratých 17 vzoriek piesku, z ktorých vo dvoch vzorkách bolo zistené prekročenie najvyššie prípustného množstva vybraných indikátorov mikrobiálneho a parazitárneho, na čo bol prevádzkovateľ pieskovísk upozornený a boli vykonané príslušné opatrenia. V roku 2013 bolo v rámci výkonu ŠZD v zariadeniach pre deti a mládež vykonaných 50 hygienických kontrol, odobraté 30 vzoriek hotových pokrmov zo zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež. Na základe prípisu Hlavného hygienika SR boli v roku 2013 vykonané mimoriadne ciele kontroly v školských ubytovacích zariadeniach, školských stravovacích zariadeniach a priestoroch na výučbu telesnej výchovy. Internát pri SOUO Svidník poskytuje ubytovanie študentom všetkých SŠ v meste / kapacita cca. 190 miest – ubytovaných 29/, kontrola zameraná na dodržiavanie hygienických požiadaviek, pri ktorej neboli zistené závažné nedostatky. Kontrola v školských stravovacích zariadeniach bola zameraná na hygienu, označenie a vysledovateľnosť mäsa, kde neboli zistené závažné hygienické nedostatky. Avšak v niektorých školských stravovacích zariadeniach je strojno-technologické vybavenie staré a nefunkčné /elektrické panvice, kombinované sporáky, elektrické kotly/a pracovné stoly s poškodeným povrchom. V priestoroch na výučbu telesnej výchovy bolo vykonaných celkovo 7 kontrol, pri ktorých boli zistené nedostatky v dvoch zariadeniach. V jednej bol vydaný pokyn na odstránenie nedostatkov / v čase prázdnin nedostatky odstránené/, v druhej malé nedostatky sa týkali šatne, chodby, spíčov, ktoré boli odstránené.

Starostlivosť o pracovné prostredie.

V roku 2013 došlo k vzniku malých prevádzok v súkromnom sektore, ktorých činnosť je zameraná predovšetkým na obchodnú sféru, služby. Zaznamenali sme pokles počtu vzniku nových chránených pracovísk oproti minulému roku, kde iba 16 žiadateľov nás požiadalo o súhlas k ich zriadeniu v meste Svidník (v roku 2012 požiadalo 20 žiadateľov). Mesto Svidník zamestnáva 14 osôb so zdravotným postihnutím – kamerový systém, kancelária 1. kontaktu, ubytovňa na Ul. Nábřežnej a Ul. Sov. hrdinov.

V meste Svidník evidujeme v programe ASTR (automatizovaný systém triedenia rizík) 3 organizácie, v ktorých zamestnanci vykonávajú práce zaradené do 3. kategórie rizika z hľadiska zdravotných rizík, ktoré je v súlade s Vyhláškou MZ SR č.448/2007 Z. z. o podrobnostiach o faktoroch práce a pracovného prostredia vo vzťahu ku kategorizácii prác z hľadiska zdravotných rizík a o náležitostiach na zaradenie prác do kategórií.

Rizikové práce sú vyhlásené v: PSS SVIDNÍK, a.s.

Nemocnica arm. generála L. Svobodu Svidník, n. o.
METAL CONTAINER, a.s.

V uvedených organizáciách je dohľad nad zdravím a pracovnými podmienkami zabezpečený pracovnou zdravotnou službou dodávateľským spôsobom.

Celkovo je v týchto organizáciách zaradených do rizika 58 zamestnancov, z toho 5 žien. Najviac zamestnancov je exponovaných v riziku nadmerného hluku, t.j. 53 osôb, ďalej je expozícia zmes dymov zo zvarovania, expozícia karcinogénov a mutagénov a biologických faktorov. Najviac zamestnancov je exponovaných v organizácii PSS SVIDNÍK, a.s., celkovo 42 osôb, všetko muži.

V roku 2013 neboli zamestnancami oddelenia PPLaT v meste Svidník prešetrované žiadne podozrenia na chorobu z povolania a žiadne podnety od občanov mesta.

K 31.12.2013 firma RONAR, s.r.o. Košice podala 2 návrhy na odstraňovanie materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb - odstraňovanie odpadových a kanalizačných rúr z azbestových materiálov v bytových jadrách - z bytového domu na Ul. Duklianskej a Ul. Sovietskych hrdinov a firma Peter Pilip, Svidník na Ul. 8. mája vo Svidníku. V bytovom dome na Ul. Sovietskych hrdinov vykonala akreditovaná spoločnosť meranie azbestu, na základe ktorého vyplýva, že kritéria úspešnosti sanácie azbestu boli splnené.

Podpora zdravia.

V roku 2013 sme v rámci prevencie chronických srdcovo-cievnych ochorení v okrese Svidník zrealizovali 199 prednášok a besied so zameraním na zdravý životný štýl a prevenciu civilizačných ochorení. V poradni zdravia sme vyšetrili 558 klientov, z toho 268 v rámci 10 výjazdov v okrese Svidník. U klientov sme vyšetrovali rizikové faktory srdcovo-cievnych chorôb, celkový cholesterol., glukózu, triglyceridy, HDL cholesterol, merali krvný tlak, % podkožného tuku prístrojom Omron, telesnú skladbu prístrojom Bodystat a množstvo CO v pľúcach fajčiara pomocou prístroja Smokerlyzer. Obyvateľom mesta Svidník sme poskytli vyšetrenia rizikových faktorov srdcovo-cievnych chorôb pri príležitosti: Týždňa mozgu, Svetového dňa zdravia, Svetového dňa bez tabaku, Medzinárodného dňa proti zneužívaniu drog a nezákonnému obchodovaniu s nimi v rámci kampane „Deň zodpovednosti“, Svetového dňa srdca, Svetového dňa výživy v rámci kampane „Odstráň obezitu“, Medzinárodného dňa starších, akcie Dni mesta Svidník a v spolupráci so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou zamestnancom Mestského úradu vo Svidníku. Informovanie obyvateľstva o zdravotno-výchovných aktivitách a medializácia aktuálnych tém v oblasti ochrany a podpory zdravia bola realizovaná v regionálnych novinách Dukla, Podduklianske novinky, na infokanále mesta Svidník, na internetovej stránke Regionálneho úradu verejného zdravotníctva vo Svidníku a na internetovej stránke mesta Svidník, spolu 40 článkov. Spolupracujeme s inštitúciami, ktoré spolupôsobia pri formovaní zdravotného uvedomenia obyvateľstva (samosprávou miest a obcí, školami, mimovládnyimi organizáciami, osvetovými zariadeniami, SČK, komunitami, nadáciami a inými).

2. Rozbor príčin nedostatkov.

Nedodržiavanie právnych predpisov zameraných na ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia.

3. Odôvodnenie navrhovaných opatrení a ich ekonomický dôsledok.

Dodržiavanie príslušných právnych predpisov zainteresovanými subjektmi. Naďalej spolupracovať s inštitúciami, ktoré pôsobia pri formovaní zdravotného uvedomenia obyvateľstva (samospráva miest a obcí, školy, mimovládne organizácie, osvetové zariadenia, SČK, komunity, nadácie a iné).